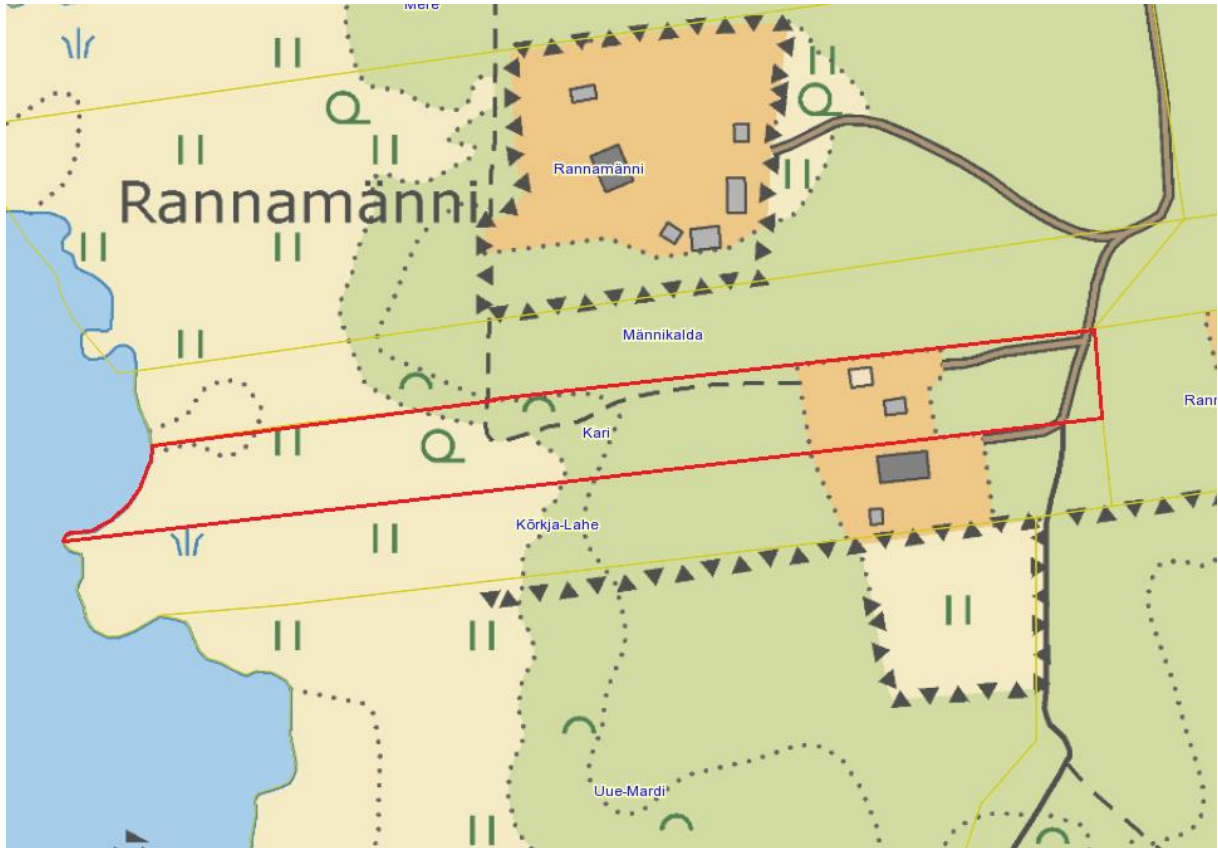

Keskkonnamõju eelhinnang

Simiste külas asuva Kari (47801:008:0242) katastriüksuse detailplaneeringule.

Sissejuhatus

Simiste küla Kari (katastritunnus 47801:008:0242, pindala 11463 m²) maaüksuse omanik on esitatud avalduse detailplaneeringu algatamiseks. Detailplaneeringu eesmärgiks on eluhoone rajamine ning selle võimaldamiseks ranna ehituskeeluvööndi vähendamine ligikaudu 190 meetrini rannajoonest. Tulenevalt ehituskeeluvööndi vähendamise vajadusest on tegemist üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lg 2 ja planeerimisseadus (edaspidi PlanS) § 124 lõige 6 sätestavad üldplaneeringut muutva detailplaneeringu koostamisel kohustuse anda eelhindang ja kaaluda keskkonnamõjude strateegilise hindamise (edaspidi KSH) algatamist. Lisaks tuleb eelhindangu koostamise vajadus ka KeHJS § 33 lg 1 p 4, mille kohaselt tuleb algatada keskkonnamõju strateegiline hindamine kui strateegiline planeerimisdokument on aluseks tegevusele, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik. Kuna planeeringuala asub hoiuala vahetus läheduses, tuleb võimaliku mõju väljaselgitamiseks koostada keskkonnamõjude eelhindang.

Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara (KeHJS § 2²).

Keskkonnamõju eelhindamisel lähtutakse KeHJS § 33 lõikes 4 esitatud kriteeriumitest.

Simiste küla Kari maaüksuse detailplaneeringu eesmärk ja kavandatava tegevuse lühikirjeldus

Planeeringu eesmärgiks on kinnistule eluhoone rajamine. Kari kinnistul asuvad garaaž (ehitisregistri kood 121351485), saun (ehitisregistri kood 121351486) ja puurkaev (ehitisregistri kood 221355856). Rajatud on 5 m³ suurune kinnine kogumismahuti reovee tarbeks. Väljastatud on ehitisluba suvila rajamiseks (ehitisregistri kood 121375373), kuid hoonet ei ole veel ehitatud. Planeeringust huvitatud isiku selgitusel soovitakse kavandatud suvila asukohta nihutada lääne poole nii et see asuks ca 40 m kaugusel naaberhoonest (hetkel on kavandatud hoone ja naaberkinnistu hoone omavaheline vahekaugus ca 20 m). Detailplaneeringu koostamise vajadus on tingitud ehituskeeluvööndi vähendamise soovist. Planeeringuala asub valdavas ulatuses Läänemere ranna ehituskeeluvööndis, kus on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud.

Planeeringuga määratakse katastriüksuse ehitusõigus ja arhitektuursed tingimused eluhoone rajamiseks, liikluskorralduse põhimõtted, tehnovõrkude, trasside ja tehnorajatiste asukohad, haljastuse põhimõtted ja ulatus, seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevate kitsenduste ja servituutide ulatus jms ning seatakse keskkonnatingimused planeeringuga kavandatu elluviimiseks.

Kavandatava tegevusega kaasneb maa, vee, ehitusmaterjalide ja energia kasutamine. Tegevusega ei planeerita suuremahulist loodusvarade kasutamist. Kavandatud tegevusega ei kaasne tervist ega keskkonda kahjustavate materjalide ja ainete kasutamist, ladustamist ega transporti. Kavandatava tegevuse puhul tekivad jäätmed hoone ehitamisel (ehitusjäätmed, olmejäätmed) ning ehitusjärgsel perioodil. Ehitusjärgselt tekkivad jäätmed on enamikus olmetegevuse käigus tavapäraselt tekkivad jäätmed. Nii ehitusaegne kui ehitusjärgne jäätmekäitlus tuleb korraldada vastavalt kehtivale valla jäätmehoolduseeskirjale.

Kavandatava tegevus ei oma eeldatavalt olulist koosmõju teiste tegevustega lähipiirkonnas.

Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega

Planeeringualal kehtib Muhu Vallavolikogu 15.06.2022. a otsusega nr 48 kehtestatud Muhu valla üldplaneering. Muhu valla üldplaneeringuga ei ole planeeringualale reserveeritud ühtegi maakasutuse juhtotstarvet. Üldplaneeringu kohaselt on piirkondades kus ehitustegevus on lubatud, kuid pole määratud juhtotstarvet, soovituslik suund eelkõige elamumajandus, puhkemajandus, mahepõllumajandus, kohalikel traditsioonidel põhinev väiketootmine ja -ettevõtlus.

Üldplaneeringu kohaselt peavad uued hooned sobituma visuaalselt ja ruumiliselt ümbruskonna miljöösse. Järgida tuleb hoonete traditsioonilist paigutust teiste hoonete ja teede suhtes ning hoonestuse kavandamisel tuleb lähtuda väljakujunenud külatüübist. Lähtuvalt eelnevast tuleb detailplaneeringuga leida lahendus, mis vastab üldplaneeringuga sätestatud ruumilise arengu põhimõtetele ning tagab hoonete ja rajatiste sobitumise konkreetse piirkonna arhitektuurse ilme ja miljöoga.

Planeeringuala rannaala asub roheline võrgustiku alal. Detailplaneeringu algatamise taotluse kohaselt ei kavandata roheline võrgustiku alale ehitiste rajamist, mistõttu säilib roheline võrgustiku terviklikkus ja toimimine.

Planeeringuala asub valdavas ulatuses Läänemere ranna ehituskeeluvööndis, kus uute hoonete ja rajatiste ehitamine on keelatud. Vastavalt looduskaitseaduse (edaspidi LKS) § 40 sätestatule võib ehituskeeluvööndi vähendamine toimuda Keskkonnaameti nõusolekul, üldplaneeringut muutva detailplaneeringu alusel, arvestades ranna kaitse eesmäärke ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevatest teede- ja tehnovõrkudest ning väljakujunenud asustusest. Ehituskeeluvööndi vähendamiseks nõusoleku andmine on erandlik otsus ja võimalik vaid juhul, kui see on tulenevalt ranna kaitse eesmärkidest põhjendatud. Vastavalt Muhu valla üldplaneeringule on mererannal ehituskeeluvööndi vähendamise olulisim argument olemasolev või ajalooline asustus. Kuna planeeringu eesmärk on ehituskeeluvööndi ulatuse muutmise on tegemist üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga.

Planeeringuala kõrvalkinnistu (Männikalda, katastritunnus 47801:008:0707) osas on Muhu Vallavolikogu 20.02.2009. a otsusega nr 248 kehtestatud Simiste küla Männituka detailplaneering, millega on kavandatud kahe elamukrundi rajamine. Toimunud on detailplaneeringujärgne kruntimine, kuid hoonestust rajatud ei ole. Planeeringulahenduse koostamisel tuleb arvestada ka nimetatud detailplaneeringus kavandatud hoonestuse paiknemisega.

Mõjutatava keskkonna kirjeldus

Kari kinnistu asub Muhu saare lõunaosas, Adjanina poolsaarel, Simiste külas. Eelhinnangu illustreerivad fotod pärinevad 09.11.2022. a paikvaatluselt.

Kari maaüksuse kõlvikuline koosseis on:

looduslik rohumaa	-	4363 m ²
metsamaa	-	3890 m ²
õuema	-	1574 m ²
muu maa	-	1636 m ²

Juurdepääs kinnistule on tagatud mööda avalikus kasutuses olevat Adjanina teed (teeregistri nr 4780358).

Piirkonna katastriüksused on kitsad ja siilukujulised, mistõttu paiknevad neile kavandatud hooned teineteisele lähedal. Suur osa kinnistuid on juba hoonestatud või on hoonestus kavandamisel. Kari kinnistu piirinaabrid on:

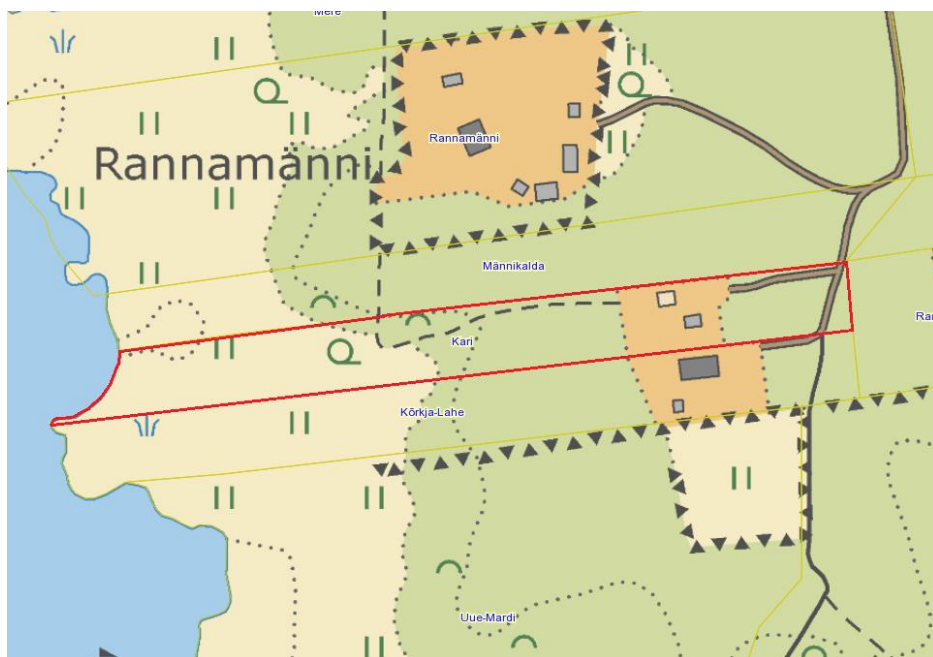
lõunasuunal Kõrkja-Lahe (katastritunnus 47801:008:0250, hoonestatud);
idasuunal Rannametsa (katastritunnus 47801:001:0388, hoonestatud);
põhjasuunal Männikalda (katastritunnus 47801:008:0707, hoonestamata, Männikalda DP-ga 2008. aastal määratud ehitustingimused).

Poolsaare lääneküljel paiknevad õuealad osaliselt või tervenisti seaduse järgses ehituskeeluvööndis (Haukaküüdse, Rannamänni, Kari, Kõrkja-Lahe). Nimetatud olukord on osaliselt tingitud asjaolust, et 2022. aastal kehtestatud üldplaneeringuga täpsustati korduva ülejutusega ala piire, millest tulenevalt laienes ranna ehituskeeluvööndi ulatus. Lõkitsa katastriüksuse osas on ehituskeeluvööndit vähendatud Keskkonnaameti nõusolekul DP alusel. 2022. aastal kehtestatud Muhu valla üldplaneeringu alusel taotleti ehituskeeluvööndi vähendamist kogu Adjanina poolsaare korduva ülejutusega ala võrra laienenud

ehituskeeluvööndi osas, kuid Keskkonnaamet nõustus ehituskeeluvööndi vähendamisega vaid osaliselt. Kari katastriüksuse elamu asukohavalikul on lähtutud olemasolevast ehitusjoonest.

Kari maaüksus on lauge, mere poole langeva reljeefiga maaüksus. Maapinna kõrgus ulatub krundi idaosas 2 meetrini merepinnast. Soovitud hoonestuse asukohas on maapinna kõrguseks 1,5 m merepinnast. Maaüksuse läänepoolne osa on madal (alla 1 m merepinnast) ja määratud üldplaneeringuga korduvalt üleujutatavaks alaks.

Valdav osa kinnistute pinnast on haritava maa kõlvik, lisaks kadastiku ja mõne kõrgema puuga muu maa kõlvik ning Vare kinnistul ortofotolt mõõdistatud õuema (vt ka maaüksuste kõlvikulised jaotused).

Joonis 1: Detailplaneeringuala värvilisel põhikaardil (Maa-amet)

Kari maaüksus asub suures osas Läänemere ranna piirangu- ja ehituskeeluvööndis. Ehituskeeluvööndist jääb välja ca 1500 m² suurune ala.

Keskkonnaregistrisse kantud kaitstavate liikide leiukohti kinnistul ei ole, samuti ei ole inventeeritud nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta (loodusdirektiivi) I lisas nimetatud elupaigatüüpe.

Planeeringuala paikneb nõrgalt kaitstud põhjaveega alal. Soovitud hoonestusala asub alal B1, kus moreenikihi paksus on 2-5 m (allikas: Rein Perensi ja Tambet Kikase 2013. aasta aruanne „Muhu saare põhjavee kaitstuse digitaalse kaardi koostamine“). Reostatud pinnase kohta andmed puuduvad.

Tegevusega eeldatavalt kaasnev mõju

Tegevusega kaasnevad mõjud võib jagada kahte ossa: ehitamisaeagsed mõjud ja ehitusjärgsed mõjud. Ehitisaegsed mõjud on lühiajalised ja lõppevad enamasti hoone või rajatise valmimisega. Planeeringualale ei kavandata teadaolevalt keskkonnamohtlike või keskkonda reostavate objektide rajamist, milledest tulenev keskkonnamõju võiks kanduda üle senise maaüksuse piiride.

Mõju põhja- ja pinnaveele

Maaüksusele rajatava elamu veevarustus on kavandatud lokaalsena, olemasolevast puurkaevust (keskkonnaregistri kood PRK0063269). Põhjavee tarbimist ei kavandata eeldatavalt määral, mis võiks põhjustada naaberkinnistute kaevude veetaseme märgatavat langust.

Põhjaveele võivad mõju avaldada olemasolevad ja rajatavad reoveekäitlussüsteemid, mistõttu tekkiva reovee käitlemiseks tuleb kasutada majapidamise nõuetele ja keskkonnanõuetele vastavat lahendust. Kari kinnistule on paigaldatud 5 m³ kinnine kogumismahuti. Lähtuvalt põhjavee kaitstuse astmest (kinnistul on nõrgalt kaitstud põhjavesi) on juhul, kui kogutakse ühise süsteemi kaudu kogu majapidamises tekkiv reovesi (sh fekaalid) kavandatud hoonetes tekkiva reovee kogumiseks ja käitlemiseks kaks varianti: sobiva suurusega kinnine reoveemahuti, mida tühjendatakse nõuetekohaselt vastavat vedaja kaarti omava vedaja poolt või biopuhasti. Reovee käitlemissüsteemi kavandamisel tuleb muuhulgas arvesse võtta veeseaduses ja selle alamaktides sätestatud nõudeid (sh keskkonnaministri 08.11.2019. a määrus nr 61). Vastavalt kehtivale Muhu valla reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirjale on omapuhasti kavandamisel enne puhasti rajamist vajalik hüdrogeoloogi eksperthinnang planeeritavale puhasti lahendusele, seega heitvee immutamise võimalikkus selgitatakse välja kinnistupõhiselt.

Nii kinnise kogumismahuti kui omapuhasti puhul on tegemist kontrollitud süsteemidega, mille korrektse toimimise puhul negatiivne mõju ümbritsevale keskkonnale (ning põhjaveele) eeldatavalt puudub ja võib tekkida vaid avariiolekordades. Ehitustegevuse käigus on veevõtt (ja reoveeteke) eeldatavalt minimaalsed, peamiselt kaasnevad need ehitajate olmetegevusega. Mõju põhja- ja pinnaveele võib ehitustegevuse käigus avalduda vaid hädaolukorras, kui juhtub õnnetus kemikaalide või kütuste ladustamisel ning käitlemisel ja leke jõuab põhjavette või rannikumerre. Normaalsetes tingimustes nii ehitustegevuse käigus kui ka edaspidisel hoonete kasutusel reostusohu ei ole ning hädaolukordade teket tuleb kõigi vahenditega ennetada ja vältida.

Mõju pinnasele, taimestikule ja loomastikule

Peamine mõju pinnasele kaasneb hoone rajamise etapis. Ehitustegevuse käigus on oht pinnase saastumiseks territooriumil ladustatavate ja kasutatavate kemikaalidega (nt kütused). Ehitustegevuse käigus hävineb paratamatult haljastus rajatava hoone alusel alal ning ka vahetus naabruses võib ehitustehnika tallamise ja materjalide ladustamise tõttu kahjustuda osa alustaimestikku.

Taotlusele lisatud joonise kohaselt kavandatakse hoone metsamaa kõlvikule, mis on kõrvalasuvate juba valminud hoonete ehitamise ja kasutamise käigus inimtegevusest mõjutatud. Elamu rajamisel soovitud asukohta ning elamu kasutuselevõtu järgselt suureneb õuema osakaal metsamaa kõlviku arvelt. Maaüksusel kasvav mets on kastikuloo kasvukohatüübil kasvav III boniteediklassi männik, kus on metsaregistri andmete kohaselt kasvamas männik vanuses 43-88. aastat. Männi (lage)raievanus III boniteediklassi metsas on 100 aastat (kõrvalkinnistute 1999. aastast pärinev metsamajandamiskava).

Kavandatud tegevusel puudub eeldatavalt oluline mõju piirkonna loomastikule, loomade poolt aktiivselt kasutatavaid radu teadaolevalt maaüksusel ei ole. Samas asub maaüksus osaliselt

rohelise võrgustiku alal, mistõttu tuleks vältida tervet maaüksust ümbritsevate läbimatute piirete rajamist, vajadusel on lubatud piirata vaid vahetu hooneid ümbritsev õueala.

Mõju välisõhu seisundile

Peamine mõju välisõhule kaasneb hoone ja vajalike rajatiste ehitamise etapis ning on ajutise iseloomuga. Ehitustegevuse käigus tekib müra ehitusmaterjalide vedamisel ja mehhanismide tööst. Selline mürateke kaasneb pea iga ehitusega. Heitmed välisõhku tulenevad ehitustegevusega kaasnevast tolmust ja sise põlemismootorite tööst. Kehtivate nõuete kohases tehnilises korras olevate mootorsõidukite korral ei ole heitgaasidest tingitu mõju oluline. Uue hoonestuse rajamise tagajärjel müra- ja välisõhu saastetase piirkonnas, välja arvatud ehitusaegselt, eeldatavalt märkimisväärselt ei suurene. Kaitsmaks Simiste küla olemasolevaid hooneid ja seal elavaid inimesi võimaliku tekkiva tolmu leviku eest ehitustööde ajal tuleb võtta kasutusele kõik vajalikud meetmed tolmu leviku tõkestamiseks. Ehitustööde ajal tuleb arvestada sotsiaalministri 04. märtsi 2002. a. määrusega nr. 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid”. Kavandatava hoone kasutamine ei too eeldatavalt kaasa olulist mõju välisõhu seisundile.

Foto 1: vaade kavandatava elamu ehitusala suunas

Jäätmetekkega seonduvad mõjud

Jäätmed tuleb liigiti koguda ja üle anda nii ehitustegevuse kui ka sellele järgneva hoonete kasutuse korral. Nõuded liigiti kogumisele kehtestavad jäätmeseadus ja valla jäätmehoolduseeskiri. Ehitustegevusel tekivad jäätmed hoonete ehitamisel (ehitusmaterjalid, nende pakendid). Ehitusjärgselt tekkivad jäätmed on valdavas osas olmetegevuse käigus tavapäraselt tekkivad jäätmed.

Nii ehitusjäätmed kui ka olmejäätmed tuleb koguda liigiti (jäätmemahutitesse) ning organiseerida nende regulaarne äravedu vastavat luba omava firma poolt. Jäätmeid kohapeal ei

käidelda (va biolagunevad jäätmed, mida on lubatud kompostida kinnistul koha peal naabritele häiringuid tekitamata) ja jäätmetekke mõju avaldub jäätmete lõppkäitleja juures. Eelnimetatud nõuete täitmise korral ei oma kavandatav tegevus eeldatavalt jäätmetekkest tulenevat olulist negatiivset mõju keskkonnale.

Foto 2: Vaade läänesuunalt olemasolevale hoonestusele Kari kinnistul

Mõju majanduslikele ja sotsiaalsetele aspektidele

Otsene mõju ümbruskonna inimestele avaldub valdavalt ehitustegevuse ajal ja seda suurenenud transpordikoormuse ning õnnetuste ohu näol. Liikluskoormus teedel ei suurene eeldatavalt olulises mahus, välja arvatud ehitusperioodil. Kuna Adjanina tee on käänuline ning valdavas ulatuses mõlemalt poolt puittaimestikuga piiratud, tuleb ehitustegevuse käigus leida lahendused, et lähtuvalt tee aktiivsemast kasutusest ei langeks oluliselt külaelanike elukvaliteet. Ehitustegevuseks vajalikud raskeveokid võivad juurdepääsuteid ka rikkuda ning seeläbi mõjutada negatiivselt teisi tee kasutajaid. Teede kasutusaegse rikkumise võimaluse minimeerimiseks tuleb ehitustegevus kavandada kuivale aastaajale. Juhul kui teed saavad siiski rikutud, tuleb teede endine olukord arendaja poolt võimalikult kiiresti taastada. Ehitusjärgselt ei oma planeeritav tegevus eeldatavalt olulist mõju majanduslikele ega sotsiaalsetele aspektidele.

Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus

Ehitamine on teadaolevalt üks avariide ja tööõnnetuste rohkemaid tegevusvaldkondi. Avariisid võib esineda igas etapis, eriti töötamisel erinevate seadmete ja mehhanismidega, kuid ka kemikaalide ja kütuste käitlemisel. Transpordi puhul pole välistatud õnnetusohu liikluses. Alates Lõunaranna sadamast kasutavad Adjanina teed ca 10 kinnistu omanikud. Eeldatavasti võib liiklusõnnetuse ohtu pidada pigem väikeseks/vähetõenäoliseks. Kõigi nõuete täitmisel saabki seega eeldatavalt tegemist olla vaid hädaolukordadega. Hoone ehitamine toimub

projektide alusel ning tööde käigus tuleb kinni pidada kehtivatest tööohutuse, tuleohutuse- ja tervisekaitsenõuetest. Ohutustehnika jälgimisel ja tehniliselt korras masinate kasutamisel on avarii tekkimine ja saasteainete levik pinnasesse või vette ning sellest olulise reostuse tekkimine ebatõenäoline.

Natura 2000 võrgustiku alad ja muud kaitstavad loodusobjektid planeeringualal, kavandatava tegevuse eeldatav mõju

Üleeuroopalise kaitstavate alade võrgustiku Natura 2000 eesmärk on tagada haruldaste või ohustatud lindude, loomade ja taimede ning nende elupaikade ja kasvukohtade kaitse. Natura 2000 looduslad ja linnualad on moodustatud Euroopa Nõukogu direktiive 92/43/EMÜ ja 79/409/EMÜ järgides.

Kari maaüksus ei asu Natura 2000 võrgustiku alal ega ühegi siseriiklikult kaitstava loodusobjekti piirides. Planeeringualaga läänesuunas piirnev mereala on arvatud Natura 2000 võrgustikualade hulka Väinamere linnuala ja Väikese väina loodusalanana, mis on omakorda siseriikliku kaitse all Väikese väina hoiualana.

Väikese väina hoiuala

Väikese väina hoiuala (Keskkonnaregistri kood KLO2000341) kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide – rannikulõugaste (1150*), laiade madalate lahtede (1160), esmaste rannavallide (1210), merele avatud pankrandade (1230), väikesaarte ning laidude (1620), rannaniitude (1630*), kadastike (5130), lubjarikkal mullal kuivade niitude (6210*), lubjavaesel mullal liigirikaste niitude (6270*), loodude (6280*), puisniitude (6530*), lääne-mõõkrohuga lubjarikaste madalsoode (7210*), liigirikaste madalsoode (7230), vanade loodusmetsade (9010*), vanade laialehiste metsade (9020*), puiskarjamaade (9070) ja II lisas märgitud liikide – emaputke (*Angelica palustris*), kauni kuldkinga (*Cypripedium calceolus*) ja madala unilooga (*Sisymbrium supinum*) elupaikade kaitse. Samuti on hoiuala kaitse-eesmärgina nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ I lisas nimetatud linnuliikide ja I lisas nimetatud rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Linnuliigid, kelle elupaiku kaitstakse, on: hüüp (*Botaurus stellaris*), kühmnookk-luik (*Cygnus olor*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), hallhani (*Anser anser*), valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*), viupart (*Anas penelope*), rääkspart (*Anas strepera*), soopart (*Anas acuta*), luitsnökk-part (*Anas clypeata*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), hahk (*Somateria mollissima*), sõtkas (*Bucephala clangula*), rohukoskel (*Mergus serrator*), aul (*Clangula hyemalis*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), liivatüll (*Charadrius hiaticula*), kiivitaja (*Vanellus vanellus*), niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), kivirullija (*Arenaria interpres*), väikekajakas (*Larus minutus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), kalakajakas (*Larus canus*), tutt-tiir (*Sterna sandvicensis*), jõgitiir (*Sterna hirundo*), randtiir (*Sterna paradisaea*), väiketiir (*Sterna albifrons*), vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*) ja punaselg-õgija (*Lanius collurio*).

Väinamere linnuala

Väinamere linnuala (EE0040001) Hiiu, Lääne, Saare ja Pärnu maakonnas: liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on soopart e pahlsaba-part (*Anas acuta*), luitsnökk-part (*Anas clypeata*), piilpart (*Anas crecca*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), rägapart (*Anas querquedula*), rääkspart (*Anas strepera*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), hallhani e roohani (*Anser anser*), väike-laukhani (*Anser erythropus*), rabahani

(*Anser fabalis*), hallhaigur (*Ardea cinerea*), kivrullija (*Arenaria interpres*), sooräts (*Asio flammeus*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), merivart (*Aythya marila*), hüüp (*Botaurus stellaris*), mustlagle (*Branta bernicla*), valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*), kassikakk (*Bubo bubo*), sõtkas (*Bucephala clangula*), niidurisla e rüdi e niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*), suurrüdi e rüdi e suurrisla (*Calidris canutus*), väiketüll (*Charadrius dubius*), liivatüll (*Charadrius hiaticula*), mustviires (*Chlidonias niger*), valge-toonekurg (*Ciconia ciconia*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), aul (*Clangula hyemalis*), rukkirääk (*Crex crex*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), kümnokk-luik (*Cygnus olor*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), põldtsiitsitaja (*Emberiza hortulana*), lauk (*Fulica atra*), rohunepp (*Gallinago media*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), punaselg-õgi (*Lanius collurio*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmukajakas (*Larus fuscus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), plütt (*Limicola falcinellus*), vöotsaba-vigle (*Limosa lapponica*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), mustvaeras (*Melanitta nigra*), väikekoskel (*Mergus albellus*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), kormoran e karbas (*Phalacrocorax carbo*), tutkas (*Philomachus pugnax*), hallpea-rähn e hallrähn (*Picus canus*), plüü (*Pluvialis squatarola*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), väikehuik (*Porzana parva*), täpikhuik (*Porzana porzana*), naaskelnokk (*Recurvirostra avosetta*), hahk (*Somateria mollissima*), väiketiir (*Sterna albifrons*), räusktiir e räusk (*Sterna caspia*), jõgitiir (*Sterna hirundo*), randtiir (*Sterna paradisaea*), tutt-tiir (*Sterna sandvicensis*), vööt-põosalind (*Sylvia nisoria*), teder (*Tetrao tetrix*), tumetilder (*Tringa erythropus*), mudatilder (*Tringa glareola*), heletilder (*Tringa nebularia*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*).

Väikese väina loodusala

Väikese väina loodusalal (EE0040486) kaitstavad loodusdirektiivi I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on veealused liivamadalad (1110), rannikulõukad (*1150), laiad madalad lahed (1160), esmased rannavallid (1210), merele avatud pankrannad (1230), soolakulised muda- ja liivarannad (1310), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (*1630), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad – 6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), lood (alvarid – *6280), puisniidud (*6530), lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga (*7210), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020) ja puiskarjamaad (9070).

Loodusdirektiivi II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on emaputk (*Angelica palustris*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), madal unilook (*Sisymbrium supinum*) ja viigerhüljes (*Phoca hispida bottnica*);

Kavandatava tegevuse mõju kaitstavatele aladele

Hoiuala või Natura 2000 võrgustikualade kaitse-eesmärkidena nimetatud liikide pesitsusalasid planeeringualal või planeeringualaga piirneval hoiualal registreeritud ei ole. Lähtuvalt linnuliikide elupaiganõudlustest ei saa välistada olukorda, kus mõned liigid siiski võivad detailplaneeringu alal või sellega piirneval hoiualal leiduda.

Linnuala kaitse-eesmärkidena nimetatud linnuliigid on valdavas ulatuses kas vee- või roostikuga seotud või läbirändavad liigid. Teadaolevalt planeeringualaga piirneval hoiuala osal neid liike ei esine, mistõttu ei tulene planeeringuga kavandatavast neile liikidele ka olulist täiendavat mõju. Planeeringuga kavandatavast tegevusest (va ehitustegevuse ajal, kui mürafoon on eeldatavasti mõnevõrra suurem kui edaspidise elamute kasutamise ajal) ei ole oodata oluliste

segajate lisandumist, mis looduslikult esinevaid liike võiks häirida. Mürarikkad ehitustegevused tuleb teostada väljaspool lindude pesitsusaega.

Detailplaneeringuga kavandataval tegevusel puudub eeldatavalt mõju detailplaneeringu alaga piirnevatele võrgustikualadele, kuna ei ole ette näha olulist täiendavat inimõju (tallamine, müra, vms), mis võiks Natura 2000 võrgustikuala/hoiuala oluliselt mõjutada. Lisanduva elamu ehitamise ja kasutamisega ei kaasne eeldatavalt täiendavat kasutuskooormust hoiualasse jäävale merealale. Teadaolevalt on kavas rajada ühepereelamu, mitte majutushoone äritegevuseks (millega kaasneks tõenäoliselt intensiivne liiklus ning rohkelt inimeste liikumist), mistõttu ei ole ette näha olulist mõju kaitstavale loodusobjektile.

Võttes arvesse planeeringu eesmärgi ja kavandatavat mahtu ning kuna hoiuala ja planeeringuala eraldab olemasolev tee, ei mõjuta kavandatav tegevus eeldatavalt oluliselt ei hoiuala ega Natura 2000 võrgustikualade kaitse-eesmärgi.

Ranna ehituskeeluvööndi vähendamisega kaasnevad mõjud

Detailplaneeringuga soovitakse ranna ehituskeeluvööndit eeldatavalt vähendada ligikaudu 190 meetrini veepiirist (kavandatava eluhoone kaugus rannajoonest).

Lähtuvalt LKS § 34 sätetest on ranna kaitse eesmärk rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine. LKS § 40 sätete kohaselt võib ranna ehituskeeluvööndit suurendada või vähendada, arvestades ranna või kalda kaitse eesmärgi ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest.

Kari detailplaneeringu elluviimise korral rannal asuvad looduskooslused valdavas osas säilivad (maakasutuse muutus toimub hoonealuse 90 m² pinna ja lisanduva õuemaana kasutusele võetava ala ulatuses). Inimtegevusest lähtuva täiendava kahjuliku mõju lisandumist ei ole ette näha ja detailplaneeringu elluviimine suunab asustust ranna eripära arvestavalt (hoonestus kavandatakse olemasolevale ehitusjoonele). Planeeringu eesmärgi täitumisel ei halvene juurdepääs rannale võrreldes praeguse seisuga, samuti ei piirata vaba liikumist rannal täiendavalt. Seega võtab eeldatav ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek arvesse ranna kaitse eesmärgi ja lähtub üldjoontes ka taimestikust (hoonestus kavandatakse valdavalt samblase pinnaga metsamaale, mitte looduslikule (rohu)maale) ning reljeefist (hoonestus kavandatakse reljeefi kõrgemale osale, 1,5 m samakõrgusjoonele). Tegevust kavandatakse lähtuvalt kinnisasjade piiridest ja kõlvikutest optimaalselt: täiendav inimtegevusest lähtuv mõju on suurim praegusel juba inimtegevuse poolt mõjutatud õuemaal ja selle lähiümbruses, mistõttu kõlvikute piirid säilivad või muutuvad väikeses mahu õuema arvelt. Ehituskeeluvööndi piiriks on vööndi vähendamise ettepanekuga nõustumisel piirkonnas olemasolev ehitusjoon (samal kaugusel asuvad hooned ka Rannamäni, Lõkita, Haukaküüde, jne kinnistutel).

Kavandatavad tegevused arvestab üldjoontes ranna eripära ning on mahult pigem väikesed ja seetõttu on ka eeldatavad mõjud ranna kaitse-eesmärkidele väheolulised.

Asjaomaste asutuste seisukohad

Lähtudes Kari teadaolevast informatsioonist koostatud eelhinnangust asus Keskkonnaamet oma 10.01.2023. a kirjas nr 6 2/22/24848-2 seisukohale, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt KeHJS § 2² mõistes olulist keskkonnamõju, ebasoodne mõju Natura 2000

võrgustiku alale on välistatud ning KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik. Keskkonnatingimustega arvestamine on võimalik planeerimisseaduse § 126 lg 1 p 12 kohaselt detailplaneeringu menetluse käigus.

Kokkuvõte

Planeeringualal ei kavandata keskkonnohtlikke tegevusi ega ka vastavate objektide rajamist, mistõttu olulisi negatiivseid mõjusid kavandatava hoone rajamise ega ehituskeeluvööndi vähendamisega ette näha pole. Kavandatav tegevus võib mõjutada vähesel määral järgmisi mõjuvaldkondi: välisõhk (müra, tolm, heitmed välisõhku), sotsiaalne keskkond (suurenev liikluskooormus, müra), pinnas ning põhja- ja pinnavesi (õnnetuseoht). Kavandatava tegevusega ei ületata eeldatavalt õigusaktides kehtestatud lubatud piirväärtusi ning looduse taluvusvõimet. Võttes kasutusele vastavaid vajalikke meetmeid ehitustöödel on võimalik leevendada negatiivseid mõjusid ning minimeerida õnnetuste ilmnemise võimalust.

Keskkonnamõju eelhindangu järelduste alusel ei ületa kavandatav tegevus eeldatavalt tegevuskoha keskkonnataluvust, ei põhjusta keskkonnas pöördumatuid muutusi, ei sea ohtu inimese tervist ja heaolu, kultuuripärandit ega vara. Kuna kavandatav tegevus ei oma eeldatavalt olulist keskkonnamõju ja planeeringuga kavandatu mõju keskkonnale tuleb muuhulgas analüüsida detailplaneeringu koosseisus, siis ei ole täiemahulise keskkonnamõjude strateegilise hindamise algatamine põhjendatud.